

LICENCOVANÉ ONLINE DATABÁZE

Dělení databází

□ Podle přístupu

- volně dostupné
- přístupné na základě licence

□ Podle obsahu

- textové – bibliografické, plnotextové, faktografické
- numerické
- obrazové
- atd.

Příklady databázových center a jejich produktů

- **Ebsco** – v současné době jeden z nejvýznamnějších systémů; uživatelé se snaží nabídnout na základě relativně snadného vyhledávání plný text; nabízí široké spektrum databází (EbscoHost) a další produkty (Ebsco Discovery Services)
- **Dialog** – USA, po spojení s evropským DataStar největší DB centrum na světě (koexistence jednotlivců), 450 db
- **Ovid** – db centrum převážně pro přírodní, technické a medicínské vědy
- **ProQuest** – vedle Ebsca jeden z nejvýznamnějších agregátorů dnes současnosti, multioborová db., „megadatabáze“ ProQuest Central nabízí 25 nejpopulárnějších databází vlastní produkce

Definice na začátek

- ❑ **Databázové centrum** - „Umožňuje online přístup k centralizovaným informačním zdrojům. Typickými informačními procesy jsou agregace a průběžná aktualizace zdrojů, online vyhledávání a zpřístupňování elektronických dokumentů. Přidaná hodnota spočívá v soustředění zdrojů do jednoho místa, v sjednocení uživatelského rozhraní včetně dotazovacího jazyka a v dalších poskytovaných službách (např. dodávání dokumentů)“.
- ❑ **Databáze** - „Systém digitálních dat uspořádaných takovým způsobem, aby se s nimi dalo efektivně manipulovat, tj. rychle vyhledat, načíst do paměti a provádět s nimi potřebné operace - zobrazení, přidání nových nebo aktualizace stávajících údajů, matematické výpočty, uspořádání do pohledů a sestav apod. Základními prvky jsou data a program pro práci s nimi.“
- ❑ **Online databáze** - „Databáze umožňující uživateli přímý interaktivní přístup k datům v reálném čase“
- ❑ **Licence, licenční smlouva**- „Smlouva, kterou nositel práva - poskytovatel licence - poskytuje nabyvateli licence oprávnění k výkonu práva dílo užít (licenci) v rozsahu a podle podmínek smlouvy, a nabyvatel licence se zavazuje poskytnout nositeli práva odměnu. Licenční smlouva musí obsahovat ujednání o výši odměny, případně ujednání o bezúplatnosti licence.“

Co znamená licence v praxi knihovny?

- podmínky zpřístupnění jsou definovány v licenční smlouvě, např. zdroje mohou využívat pouze uživatelé knihovny s platnou registrací
- licenční smlouva určuje, zda může být EIZ využíván pouze z počítačů knihovny nebo i mimo IP rozsah knihovny prostřednictvím systému pro vzdálený přístup
- přístup v knihovně může být na základě IP adresy (v současné době již standardní řešení) nebo na základě hesla (dříve Anopress)
- při řešení pomocí IP adresy je v knihovně přístup k EIZ možný ze všech počítačů / pouze z vybraných počítačů (specializovaná studovna ...)
- využívání WiFi pro přístup k licencovaným EIZ v knihovně – záleží na řešení WiFi (volně přístupná x přístup na internet až po přihlášení uživatele)

Formy licence

- **institucionální**
- **konsorciální** – možnost vyšší efektivity při jednání o podmínkách licenční smlouvy

„konsorcium“ - volné sdružení institucí, které nemá právní subjektivitu a za které vystupuje nositel resp. řešitel projektu, většinou za účelem umožnit přístup k drahým informačním zdrojům za lepších podmínek než jaké jsou k dispozici jednotlivým organizacím

- úspora v ceně za přístup
- podmínky licenční smlouvy (vzdálený přístup, elektronická MVS, přístup k archivu i po ukončení platnosti smlouvy)
- obsah EIZ (není nutné zakoupit „předpřipravené balíčky“, jednání o zakoupení konkrétních titulů ...)

Vzdálený přístup k databázím

Vzdálený přístup

- musí být povolen licenční smlouvou
- ze strany knihovny je nutné definovat, který uživatelům je možné vzdálený přístup povolit
  - V NK ČR přístup pouze pro ty registrované uživatele, kteří mají s NK ČR vyrovnány veškeré závazky (prodloužení výpůjček, zaplacení dluhů a poplatků ...)

Specifika řešení

Vyhledávání

- Jednoduché / pokročilé vyhledávání
- Booleovské operátory obohaceny o proximitní operátory (např. N3 (near) – maximální vzdálenost 3 mezi dvěma výrazy v libovolném pořadí; W3 (within) – maximální vzdálenost 3 mezi dvěma výrazy v daném pořadí)
- Bohatý výběr z rešeršních polí
- Široké možnosti zpřesnění dotazu (jazyk, datum publikování, připojený plný text, typ publikace, recenzovaný dokument, počet stran, atd.)
- Zástupné znaky a znaky pro rozšíření výrazu (?, *, #)
- Předmětové rejstříky, tezaury

Vyhledávání v: **Academic Search Complete** | Vyberte databáze
AND AND
[Základní vyhledávání](#) | [Rozšířené vyhledávání](#) | [Vizuální](#)

- Vyberte pole (volitelné)
- Vyberte pole (volitelné)
- TX All Text
  - AU Author
  - TI Title
  - SU Subject Terms
  - AB Abstract or Author-Supplied Abstract
  - KW Author-Supplied Keywords
  - GE Geographic Terms
  - PE People
  - PS Reviews & Products
  - CO Company Entity
  - IC NAICS Code or Description
  - DN DUNS Number
  - TK Ticker Symbol
  - SO Journal Name
  - IS ISSN (No Dashes)
  - IB ISBN
  - AN Accession Number

Hledání

Vymazat

[Přidat řádek](#)

Znovu nastavit

Možnosti vyhledávání

Režimy vyhledávání

- Logický výraz/fráze
- Hledat všechny zadané termíny
- Hledat kterýkoli ze zadaných termínů
- Vyhledávání SmartText [Návod](#)

Včetně příbuzných slov Prohledávat také v plných textech článků

Omezit výsledky

Připojený plný text Dostupné reference Název publikace

Datum publikování od

Měsíc Rok: toMěsíc Rok: Recenzovaná periodika

Typ publikace

- Vše
- Periodical
- Newspaper
- Book

Tezaury, předmětové rejstříky, klasifikace

- Systémy nabízí sofistikované nástroje usnadňující a zpřesňující vyhledávání
  - tezaurus = řízený slovník deskriptorového SJ uspořádaný tak, že explicitně zachycuje vztahy mezi lexikálními jednotkami
  - předmětový rejstřík = abecední rejstřík předmětových hesel
  - klasifikace = uspořádání pojmů do tříd (podtříd, atd.) za účelem vyjádření vztahu mezi nimi. Třídy a další skupiny jsou obvykle vyjádřeny notacemi

DIGITÁLNÍ KNIHOVNY

System KRAMERIUS

- ❑ Cílem projektu je zdigitalizovat a následně zpřístupnit nejprve novodobá periodika a monografie a následně i další dokumenty tvořící národní kulturní dědictví
- ❑ záchrana poškozených či ohrožených fondů
- ❑ Primárně pro digitalizované knihovní sbírky, monografie a periodika, zpřístupňuje ovšem i dalších typů dokumentů např. map, hudebniny a staré tisky...
- ❑ systém je vhodný také pro tzv. digital born dokumenty, tedy dokumenty, které vznikly v elektronické podobě.

(projekt: [E-knihy do každé knihovny](#))

System KRAMERIUS

- V současné době nabízen řadou knihoven v ČR
- V systému Kramerius dané knihovny pouze to, co vlastní ve fondu
- Přístupnost – volná část (dokumenty vydané před rokem 1880, 1890)
  - nevolná část – pouze v knihovnách (autorský zákon)
- Systémy Kramerius: K3, K5 (NDK), K5 (Moravská zemská knihovna v Brně)

Národní digitální knihovna

- Projekt pro digitalizaci a zpřístupnění národního knihovního bohatství
- Cíle:
  - **1. Digitalizace významné části bohemikální produkce 19.-21. století** (přibližně 300 000 svazků)
  - **2. Dlouhodobé uložení dokumentů ve spolehlivém digitálním úložišti**
  - **3. Zpřístupnění digitálních dokumentů** (pokud to autorské právo dovolí, zpřístupnění volně a zdarma)

Další digitální knihovny NK ČR

[Manuscriptorium](#)

[Kramerius](#)

[WebArchiv](#)

- Česká elektronická knihovna
<http://www.ceska-poezie.cz/cek/>
- Digitalizovaný archiv časopisů ÚČL AV ČR
<http://archiv.ucl.cas.cz/>
- Česká čítanka
<http://citanka.cz/>
- Městská knihovna v Praze – e-knihovna
http://www.mlp.cz/knihovna_on-line.htm

Digitální knihovny zahraniční např.

- **Europeana** - <http://www.europeana.eu/portal/>
- **The European Library** -portál 45 evropských knihoven.
<http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/index.html>
- **Gallica** - digitální knihovna francouzské NK
<http://gallica.bnf.fr/>
- **American Memory** - digitální knihovna Kongresové knihovny
<http://memory.loc.gov/ammem/index.html>
- **Austrian Newspapers Online** -historická
<http://anno.onb.ac.at/>

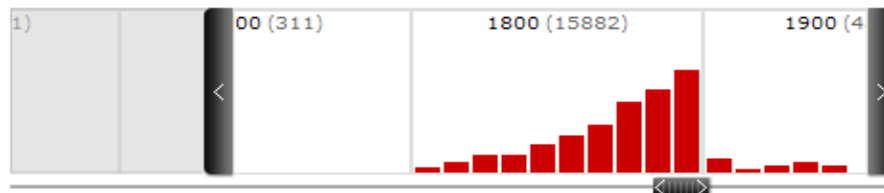
hledat

hledat pomocí polí

aktuálně v databázi: 24891 titulů

- Dokončeno (14027)
- Ve zpracování (6300)
- Vybráno k digitalizaci (4560)

od 1310
do 1539

použit

Hledání podle typu

- :: Grafika (1)
- :: Mapy (373)
- :: Monografie (23405)
- :: Periodika (849)
- :: Rukopisy (256)
- :: Staré tisky (7)

Hledání podle digitální knihovny

- :: Digitální knihovna AV ČR (832)
- :: Digitální knihovna NTK (2157)
- :: Kramerius Městská knihovna Praha (2275)
- :: Kramerius Moravská zemská knihovna (697)
- :: Kramerius Národní knihovna ČR (17632)
- :: Národní Lékařská Knihovna (176)

Chcete se zapojit?

Instituce*:

Kontaktní osoba*:

Email*:

Poznámka:

odeslat

Vlastník

- :: Česká digitální matematická knihovna (7)
- :: ČVUT - Výpočetní a informační centrum - oddělení knihoven (2)
- :: Gender Studies, o.p.s. - knihovna (12)
- :: Knihovna Akademie věd České republiky (819)
- :: Knihovna Kroměřížska - příspěvková organizace (2)
- :: Krajská knihovna Františka Bartoše, příspěvková organizace (15)
- :: Krajská knihovna Karlovy Vary (3)
- :: Krajská vědecká knihovna v Liberci (1)
- :: Krajské muzeum Karlovarského kraje, příspěvková organizace, MUZEUM CHEB (5)
- :: Městská knihovna Horažďovice (18)
- :: Městská knihovna v Praze (2278)
- :: Moravská galerie v Brně - knihovna (1)
- :: Moravská zemská knihovna, Brno (738)
- :: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě (49)
- :: Muzeum Dr.Bohuslava Horáka v Rokycanech (4)

Řešitelé

Partneři

Registr digitalizace

RD je společným projektem Národní knihovny České republiky, Knihovny Akademie věd a společnosti INCAD.

Záměrem výchozího projektu bylo vytvořit národní registr digitalizovaných dokumentů, který by sloužil k řízení digitalizačního workflow jednotlivých institucí, zamezil duplicitě zpracování a umožnil sdílení výsledků digitalizace.

Cena
INFORUM 2010

>>

Registr Kramerů

(<http://registr.digitalniknihovna.cz/>)

Registr Kramerů

Vývoj Přihlásit

Registr obsahuje 35 Kramerů zpřístupňujících 493851 dokumentů (z toho 56170 veřejných).

Seřadit ▾

Stav	Klienti	Název	Verze	Vybrané	Dokumenty	Stránky	
	K4 K5 DK	Moravská zemská knihovna	5.3.9	26 26	16 662 171 822	5 877 500 45 648 662	Detail
	K4 K5 DK	Vědecká knihovna v Olomouci	5.3.3	18 27	783 904	1 876 889 3 232 975	Detail
	K4 K5 DK	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	5.3.9	17 20	584 1 935	263 143 1 239 334	Detail
	K4 K5 DK	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem	5.3.5	5 18	141 807	73 335 441 130	Detail
	K4 K5 DK	Knihovna Akademie věd ČR	5.3.8	18 18	385 3 364	1 335 469 3 260 376	Detail
	K4 K5 DK	Městská knihovna Česká Třebová	5.3.6	7 7	21 21	19 870 19 870	Detail
	K4 K5 DK	Digitální studovna Ministerstva obrany ČR	5.3.9	12 12	180 181	367 246 369 042	Detail
	K4 K5 DK	Městská knihovna v Praze	5.3.7	1 12	2 819 8 523	335 273 1 206 755	Detail
	K4 K5 DK	Krajská knihovna Karlovy Vary	5.3.3	4 6	317 782	78 350 190 142	Detail
	K4 K5 DK	Krajská vědecká knihovna v Liberci	5.3.6	4 10	6 3 853	149 869 1 456 191	Detail
	K4 K5 DK	Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	5.1.1-SNAPSHOT	0 0	1 79	8 830 470 542	Detail
	K4 K5 DK	Národní filmový archiv	5.3.9	13 13	39 226	13 479 449 557	Detail
	K4 K5 DK	Židovské muzeum v Praze	5.3.9	0 2	1 26	8 880 151 518	Detail
	K4 K5 DK	Národní muzeum	5.3.7	0 5	2 40	6 734 430 509	Detail
	K4 K5 DK	Západočeské muzeum v Plzni	5.3.3	1 10	2 42	20 345 488 520	Detail
	K4 K5 DK	Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích	5.3.8	29 33	1 575 1 811	1 493 912 2 382 032	Detail
	K4 K5 DK	Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	5.3.3	0 0	80 596	55 834 351 646	Detail
	K4 K5 DK	Národní knihovna České republiky	5.3.3	30 31	19 106 167 127	5 563 986 45 234 068	Detail
	K4 K5 DK	Univerzita Karlova v Praze - Fakulta sociálních věd	5.3.6	5 5	66 121	385 332 779 170	Detail
	K4 K5 DK	Národní technická knihovna	5.3.6	14 15	514 1 848	184 658 430 263	Detail
	K4 K5 DK	Středočeská vědecká knihovna v Kladně	5.3.4	12 18	175 1 812	51 290 396 744	Detail
	K4 K5 AR	Lesnický a myslivecký digitální archiv	5.0.2	1 5	2 2	75 749 75 749	Detail
	K4 K5 AR	Knihovna Antonína Švehly	5.1.0	0 0	580 580	125 508 126 401	Detail
	K4 K5 AR	Slezská univerzita v Opavě	5.0.1	? ?	130 130	49 911 49 911	Detail
	K4 K5 DK	Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě	5.3.3	18 22	544 1 662	330 493 628 083	Detail
	K4 K5 AR	Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický	4.8.3	? ?	? ?	? ?	Detail
	K4 K5 DK	Vysoká škola ekonomická v Praze	5.3.4	0 0	705 737	105 573 109 466	Detail
	K4 K5 DK	Národní lékařská knihovna	5.3.4	0 0	777 5 302	693 939 1 424 508	Detail
	K4 K5 DK	Mendelova univerzita v Brně	5.3.2	6 6	516 1 131	189 716 218 152	Detail
	K4 K5 DK	Krajská knihovna Vysočiny	5.3.6	0 0	222 1 482	48 467 260 936	Detail

VOLNÉ ZDROJE –
SPECIALIZOVANÉ
INFORMAČNÍ ZDROJE

Databáze ústavu pro Českou literaturu AV ČR

<http://www.ucl.cas.cz>

<http://archiv.ucl.cas.cz>

Databáze Ústavu pro jazyk český AV ČR

<http://www.ujc.cas.cz/>

Databáze Historického ústavu AV ČR

<http://www.hiu.cas.cz/cs/>

Specializované článkové databáze

[Ústavu české literatury AV ČR](#)

[Historického ústavu AV ČR](#)

[Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR](#)

[Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského](#)

[Národního filmového archivu](#)

[Česká umělecko-historická bibliografie](#)

[Divadelní ústav](#)

[Národní lékařské knihovny](#)

[Národní technické knihovny](#)

[Geobiline](#)

[Česká zemědělská a potravinářská bibliografie](#)

Viz též: <http://www.nkp.cz/sluzby/bb>

Právní a administrativní informace

Právní a administrativní informace

Portál veřejné správy - <http://portal.gov.cz>

- Informace pro občany ČR, podniky, cizince v ČR
- Vyhledávání v zákonech
- Seznamy datových schránek
- Služby pro orgány veřejné moci
- Věstníky organizací
- Životní situace
- Odkazy: vláda ČR, Ministerstva, veřejné zakázky, obchodní rejstřík, katastr nemovitostí, apod.

Ministerstvo vnitra ČR

□ www.mvcr.cz

MV ČR zveřejňuje na svých stránkách např. tyto informace:

Legislativa – Sbírka zákonů, mezinárodní smlouvy, věstníky

Statistiky

Seznamy – občanská sdružení, politické strany

eGovernment

Archivní a spisová služba